

ZIEMIA POMORSKA

PISMO POSWIĘCONE OBRONIE INTERESÓW ROLNICTWA, HANDLU, PRZEMYSŁU I RĘKODZIEŁA

PRENUMERATA

„ZIEMIA POMORSKA” z tygodniowym dodatkiem ilustrowanym „GOŚC NIEDZIELNY” wychodzi trzy razy w tygodniu, na wtorek, czwartek i sobotę. Przedpłata na pocztę wynosi kwartalnie 2 zł. 95 gr., miesięcznie 99 gr. W administracji kwartalnie 2 zł. 40 gr., miesięcznie 80 gr. Pod opaską w Polsce 1 zł. 60 gr. miesięcznie. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa do odszkodowania. Pojedynczy numer 10 groszy.

NIEMA KASZEB BEZ POLONI-A BEZ KASZEB POLSKI

OGŁOSZENIA

Wiersz milimetrowy na stronie 6-linowej 10 gr. Reklamy na stronie 3-linowej — 40 gr. Reklamy w tekście na 1-szej stronie — 70 gr. Ogłoszenia skomplikowane i z zaszytym miejscem 10% droższe. Nekrologi 30%, zniżki. Ogłoszenia drobne: wiersz napisowy — 15 gr., każde następne słowo — 5 gr. Dla poszukujących pracy 50% zniżki. Ruch towarzystw (wiersz redakcyjny) — 15 gr., komunikaty (wiersz redakcyjny) — 20 gr. Ogłoszenia zagraniczne 100% droższe. Za dokładność ogłoszeń, nadawanych telefonem, nie gwarantujemy.

Adres Redakcji i Administracji: „ZIEMIA POMORSKA” — TORUŃ, ul. Bydgoska 56 — Telefon 202

Nr. 109

TORUŃ, sobota dnia 18 września 1926 r.

Rok II

Brak zrozumienia.

Przed kilku dniami ministerstwo rolnictwa rozesłało do prasy komunikat, zawierający charakterystykę sytuacji, która się wytworzyła ostatnio na rynku zbożowym, oraz zapowiedź represyj, jakie mają być zastosowane w stosunku do rolników w formie silniejszego naciśnięcia śruby podatkowej, oraz wstrzymania prolongaty kredytów, celem zmuszenia rolników do bardziej intensywnej podaży zboża.

W związku z tem Związek polskich organizacji rolniczych złożył p. ministrowi rolnictwa memoriał, którego treść podajemy poniżej:

W komunikacie ministerstwo podaje, że „w ciągu ostatnich dwóch miesięcy ceny żyta wzrosły o 80 blisko procent i przekraczają obecnie parytet światowy, na skutek czego eksport całkowicie ustał; jest to więc objaw szkodliwy również dla bilansu handlowego, a nie posiadający uzasadnienia w wyniku tegorocznych zbiorów w Polsce, jako też ogólnoswiatowych perspektywach aprowizacyjnych”.

Istotnie, cena żyta uległaby dość szybkiej zwwyżce. Zwyzka ta nie dosięga bynajmniej jednak 80 procent. Przeciwnie cena żyta w sierpniu była niższą od przeciętnej ceny w maju, a niewiele wyższą od cen ze stycznia, lutego, kwietnia i czerwca i wykazuje poważniejszą zwyzkę w porównaniu z ceną lipcową, zwyzkę wynoszącą około 40 do 80 proc. W pierwszych dniach września cena spadła i obecnie różni się bardzo nieznacznie od ceny przeciętnej z sierpnia i nie wykazuje bynajmniej rażących różnic w porównaniu z cenami ubiegłych ośmiu miesięcy. Cena ta, jest bez porównania niższą od cen płaconych współcześnie na innych rynkach europejskich. — Przeciwnie cena żyta za miesiąc sierpień wynosiła w Chicago 4.03 dol., w New Yorku 4.59, w Berlinie 4.67, w Paryżu 4.06, w Pradze 4.70 dol. za 100 klg. podczas gdy w Warszawie tylko 3.29 dol.

Wewnętrzna cena na rynku polskim jest więc znacznie niższą od cen płaconych na innych rynkach. Z powodu chwilowej zwyzki w końcu sierpnia cena ta przekroczyła cenę, jaką można uzyskać przy eksporcie, na skutek czego eksport ustał, co komunikat ministerstwa uznaje za objaw szkodliwy dla bilansu handlowego, a nie znajdujący uzasadnienia w wyniku tegorocznych zbiorów w Polsce. Z poglądem tym nie można się zgodzić.

Na podstawie napływających informacji o wynikach omlotów, wnosić można, że zbiór w roku bieżącym będzie ogólnie nieco niższy od zeszłorocznego i prawdopodobnie będzie mniej więcej odpowiadał wewnętrznemu spożyciu. W tych warunkach należałoby być nader ostrożnym w forsowaniu eksportu, bo w razie, gdyby eksport ten z początkiem roku przybrał zbyt znaczne rozmiary, to mogłoby się okazać, że z końcem roku zaszłaby potrzeba importu zboża po cenach znacznie wyższych od cen osiągniętych przy eksporcie i to dopiero byłoby istotnie niepożądanym dla naszego bilansu handlowego. — Stąd też uważać należy za dodatni fakt, że na skutek ograniczenia podaży, ceny zboża podniosły się u nas do poziomu, przy którym eksport automatycznie ustał, ponieważ oddała to niebezpieczeństwo ewentualnego importu do Polski w okresie przednowkowym, a zarazem ułatwia osiągnięcie pożądanej, zarówno z punktu widzenia konsumenta jak i producenta stabilizacji cen zboża.

Ogranicz. podaż zboża nie jest bynajmniej wynikiem świadomego powstrzym. się rolników ze sprzed. zbiorów, ale jedynie skutkiem niepomyśln. warunków atmosferycznych, które opóźniały i utrudniały sprzet i nie pozwoliły na wykonanie normalnych omlotów. Obecne miesiące są okresem największych wydatków w gospodarstwie rolnym z powodu wydatków związanych ze żniwami i sprzętem okopowych, jeżeli więc rolnik ociąga się ze sprzedażą zboża, to dlatego je-

POWIATOWA KASA OSZCZĘDNOŚCI w TORUNIU

INSTYTUCJA PRAWA PUBLICZNEGO O PUPILARNEJ PEWNOŚCI

PRZYJMUJE I OPROCENTOWUJE NA DOGODNYCH WARUNKACH

oszczędności od jednego złotego począwszy a zwłaszcza wkłady dla małoletnich, młodzieży szkolnej i związków zawodow. Przytem Kasa prowadzi rachunki bieżące i przelewowe oraz skutecznie przekazy i inkaso na wszelkie miejscowości w Polsce za minimalną prowizję.

Za zobowiązania Powiatowej Kasy Oszczędności odpowiada powiat toruński całym majątkiem i dochodami.

Przewodniczący Zarządu, Starosta (—) Dr. Bogocz

Polska wybrana do Rady Ligi Narodów.

Na wczorajszym przedpołudniowym posiedzeniu Zgromadzenia Ligi Narodów przeprowadzono wybory niestałych członków Rady Ligi.

W pierwszym głosowaniu wzięło udział 49 państw, absolutna większość wynosiła 25 głosów. W tym głosowaniu był następujący: Kolumbia otrzymała 46 głosów, Polska 45, Chili 43, San Salvador 42, Belgja 41, Rumunja 41, Holandia 37, Chiny 29, Czechosłowacja 23, Persja 20, Portugalia 16, Finlandja 14, Irlandja 10, Urugwaj 9, Kanada 2, Estonja 2, Danja 2, Sjam 2.

Po zakończeniu głosowania przewodniczący Zgromadzenia Ninczicz oświadczył, że pierwszych 8 państw zostało wybranych do Rady, a co do dziewiątego miejsca musi nastąpić ponowne głosowanie, rozstrzygające między kandydaturą Czechosłowacji, Persji, Portugali i Finlandji. W wyniku drugiego głosowania Czechosłowacja otrzymała 27 głosów i została tem samym wybraną do Rady. Finlandja otrzymała 11, Portugalia 7 i Irlandja 4 gł.

Z kolei Ninczicz złożył życzenia wszystkim państwom, które otrzymały mandaty w Radzie.

Następnie delegat Urugwaju odczytał oświadczenie, w którym Urugwaj występuje przeciwko obecnym wyborom do Rady, dzięki którym pewna grupa państw otrzymała zbyt silne przedstawicielstwo w Radzie, wobec czego Urugwaj wycofuje się z Rady po 3-letnim z nią współdziałaniu.

Następnie zgromadzenie przystąpiło do podziału pomiędzy dziewięciu członków Rady mandatów na okres 3-letni, 2-letni i 1-roczy.

Mandaty 3-letnie przyznano Polsce 44 głosami, Chili 41 gł., Rumunji 30 gł.

Mandaty 2-letnie przyznano Holandji 47 gł., Kolumbji 47 i Chinom 43 gł.

Wobec tego, że nie miał czasu na młockę z powodu deszczów, lub dlatego, że nie ma zboża sucho sprzątniętego, kwalifikującego się obecnie do sprzedaży.

W tych warunkach zastosowanie represji podatkowych i kredytowych w stosunku do tych sfer producentów rolnych, które są głównymi dostawcami zboża na rynek krajowy, byłoby niesłusznym i niesprawiedliwym wymiarem kar za winy nie popełnione, a ze stanowiska gospodarczego aktem wysoce szkodliwym w swych następstwach.

Odmawianie prolongaty kredytów, które miały być prolongowane i przyspieszenie ściągania podatków, wprowadza do życia gospodarczego pierwiastek niepewności i zamieszania, uniemożliwiające wszelką

Pozostałe państwa: Belgja, Czechosłowacja i San Salvador otrzymały mandaty 1-roczone. Polska przedstawiła następnie pisemną prośbę o przyznanie jej prawa ponownego wyboru po upływie 3-letniego okresu.

Przystąpiono znowu do głosowania, na zasadzie którego Polska otrzymała miejsce ponowne 36 gł. przeciw 8. Ponadto oddano 4 białe kartki.

W ten sposób Polska uzyskała wymaganą większość 2/3 głosów.

Wczoraj po południu zebrała się Rada Ligi w nowym swym składzie. Wchodzi do niej 8 państw, które dotychczas nie były reprezentowane. Są to: Niemcy, Polska, Rumunja, Chili, San Salvador, Kolumbia, Holandia i Chiny.

„Deutsche Tagesztg.” opisując przebieg posiedzenia Ligi, podaje że Briand i Chamberlain z uśmiechem śledzili przebieg głosowania, ponieważ zgóry znali jego rezultaty. Ze wszystkich stron gratulowano delegacji polskiej. Delegacja niemiecka — pisze „D. Tagesztg.” — w drodze powrotnej będzie mogła zastać się nad tem, jak wyglądałoby głosow. po ewentualnym urzeczywistnieniu planu małych państw neutralnych, według którego corocznie Zgromadzenie Ligi musiałoby wybierać do Rady także i wielkie mocarstwa.

Min. Zaleski po wyborze Polski do Rady L. N.

Bezpośrednio po wyborach do Rady Ligi, min. Zaleski, jako pierwszy przedstawiciel Polski, który będzie zasiadał w Radzie Ligi, oblegany przez dziennikarzy wszystkich narodów, oświadczył, że wybór do Rady Ligi jest dalszym sprawdzeniem mocarstwowego stanowiska Polski.

Senator Pozner w rozmowie z dziennikarzami powiedział: „Dzień dzisiejszy jest dla Polski bardzo historyczny”.

planową pracę gospodarczą, naraża wielu rolników na dotkliwie straty, może doprowadzić niejedyn warstwą do zupełnej ruiny, a co najgorsze, odbije się niewątpliwie fatalnie na procesie produkcji rolniczej i przyszłorocznych zbiorach.

Wszelkie zabiegi u rządu nie odniosły jednak żadnego skutku. Dońszą z Warszawy, że minister skarbu wydał już okólnik, w którym zarządza rozpoczęcia jaknajenergiczniejszej akcji egzekucyjnej względem rolników.

Jak widzimy — pomimo szumnych zapowiedzi — obecny rząd grzeszy także brakiem należytego zrozumienia i rolnictwo nadal pozostanie kozłem ofiarnym, z którego wyciśnie się wszelkie soki a wzmian nic mu się nie da, chyba tylko to, co z brody spadnie.

Polski Whisky

Winkelhausen

Wypalanki winne

RESTAURACJA **POLONIA** KAWIARNIA
 TELEFON NR. 55 TORUŃ, ULICA CHEŁMIŃSKA 30 NAPRZECIWKO TEATRU

CODZIENNIE PODCZAS OBIADU I WIECZOREM
KONCERT KWARTETU
 MUZYKI KLASYCZNEJ I DANCINGOWEJ.

W sobotę, dnia 18 września r. b. wieczór muzyki operowej pod batutą Kapelmistrza Jędrychowskiego
 BUFET OBFICIE ZAOPATRZONY W ZIMNE I CIEPŁE ZAKĄSKI. — — — KUCHNIA POLSKO-FRANCUSKA.
 Obiady z 3-ech dań złotych 1,20 — Kolacja urzędowa złotych 1,50.

Z poważaniem Józef Wojdak

WINIARNIA I PROBIERNIA

DAW. JAN MICHAŁ SZWARTZ JUN.

TORUŃ
 ULICA CHEŁMIŃSKA 14.

Po gruntownym odnowieniu według najnowszego stylu
 nastąpiło otwarcie powyższej Winiarni
 w dniu 14. września 1926 r.

Wina zagraniczne w najwykwitniejszym gatunku

Bufet zimny obficie zaopatrzony

Ceny przystępne

Fachowa obsługa

Pp. Rolnicy!

mający zamiar powiększyć zbiory na swych ziemiach
 powinni we własnym interesie zaznajomić się z uprawą
 roli systemu LOSSOWA. Sprzęt na słabych ziemiach
 48 q żyta z hektara.

Wszelkie szczegóły podaje czasopismo fachowe

„ENERGJA“

Prenumerata zł 30 za 24 numery

Poznań, Św. Marcin 74.

Prosimy pospieszyć z zaprenumerowaniem

J. Skalski-Toruń

ul. Szeroka 8 — Telefon 295

Artykuły męskie,
 bielizna damska,
 pończochy, trykotaż.

Maszyny rolnicze
i przemysłowe, motory spalinowe i t. d.

remontuje szybko i tanio

Fa. F. KUJAWSKI

FABRYKA MASZYN □ ODLEWNA ŻELAZA I METALI.
 TORUŃ, Grudziądzka 31.

Telefon 1485

Telefon 1485

Wszelkie odlewy żelazne!

—: Wyroby metalowe! :

Centralne ogrzewania

nowe instalacje
 i reparacje tychże

także chłodu, węzowate rury, na wszel-
 kie ciśnienia i do wszelkich celów
 specjalnych.

G. Schloemp,

Toruń-Mokre

Czarneckiego 2

Czarneckiego 2

TEGOROCZNY

ZARYBEK KARPIA

Iustrzaki (Spiegelkarpfen)

pochodzący od selekcyjnych karpi oddaje

Dom. Montowo

kolej i poczta Montowo — telefon nr. 4

i przyjmuje

już dziś zamówienia na jesień

odbiór w własnych naczyniach przy stawach.

Kupujemy:**zboże wszelkiego rodzaju**

nasiona i wełnę
 płacąc najwyższe ceny dzienne.

Dostarczamy:

na korzystnych warunkach

artykuły pastewne, węgiel i t. d.

Bank Kwilecki, Potocki i Ska

Sp. Akc.

w Poznaniu

Oddział w Toruniu

ulica Mostowa 32.

Tel. 644 i 1000. Adr. teleg. Kwilecki, Potocki Toruń.

Ogłaszajcie w „Ziemi Pomorskiej“

Inowrocławska Fabryka Maszyn Rolniczych Tow. Akc. Św. Ducha 27. Telefon 111.

pośredniczy -- bezinteresownie w transakcjach zamien-
 nych na używane maszyny rolnicze szczególnie

młocarniane garnitury parowe.Adr. teleg. „Inofama“ **Ekspertyzy — porady techniczne wszelkiego rodzaju bezpłatnie.** Adr. teleg. „Inofama“

Perborol

JEDYNIEST JEST NAJLEPSZYM
PROSZKIEM DO PRANIA

BEZ CHLORKU
RÓWNOCZESNIE
PIERZE I BIELI.

J. M. WENDISCH SUK.
SP. AKC. W TORUNIU

Używajcie tylko pastę do zębów

ANGELUS

ządać w Aptekach — Składach aptecznych — Perfumerjach i Drogerjach.

Była kierowniczka pierwszorzędných firm Warszawskich poleca swoją

pracownię sukien,

okryć damskich i kostiumów oraz dziecięcych. Wykonanie bardzo solidne. Ceny dla wszystkich przystępne.

Jednocześnie wyższa szkoła kroju i szycia, modelowania, różnorodnych robót ręcznych kończącym patenta

Augustynowicz - Toruń

ulica Mostowa 18 parter.

Oryginalne parniki

„ALFA”

do okopowych

Dają zdrową, smaczną paszę, oszczędzają czas i pieniądze i dzięki swoim niezrównanym zaletom powinny się znaleźć w każdym gospodarstwie.

Wirówki ALFA-LAVAL i Perfekty były i są najlepsze.

Prospekty bezpłatnie

Towarzystwo
ALFA-LAVAL Sp. z o.o.

Oddział w Poznaniu

Tel. 53-54

Gwarna 9.

POMORSKI SYNDYKAT ROLNICZY

w Toruniu

Centralny organ handlowy Pomorskiego Tow.
Rolniczego i Spółdzielni Rolniczo-Handlowych

Telefony: Toruń 435, 436, 153

Adres telegraf. „Hurtrólny”

Skrzynka pocztowa 43.

oraz Oddziały Pom. Stowarzyszenia Roln. - Handl. w:

Brodnicy — Chojnicach — Felplinie — Wejherowie — Chełmnie
Nowemieście — Wąbrzeźnie — Tczewie — Pucku — Kartuzach

SPRZEDAŻ

nawozy sztuczne, węgiel
towary roln., artykuły budowl.

ZAKUP

wszelkich
ziemiopłodów

— Wyciąć i zachować. —

OBROŃCA PRYWATNY
J. Łukowski w Wejherowie,
ul. Św. Jacka nr. 6

załatwia wszelkie sprawy sądowe, karne procesowe, hipoteczne, waloryzacyjne, kontraktowe, mieszkaniowe, administracyjne, podatkowe, ściąganie należności itd. Usilnem mojem staraniem było jest i będzie: niedopuszczać do rujnujących często całe rodziny kosztownych procesów, o ile się interesenci do mnie w swoich sporach z zaufaniem zwrócą. — W sporach granicznych zjeżdżam chętnie na miejsce jako rzeczoznawca prywatny, ze sprawami rolniczymi dokładnie obznajmiony, jako dawniejszy, długoletni administrator rolny. — **Specjalność:** przeprowadzanie najtrudniejszych spraw inwalidowych i rentowych.

Meble

pokoje i jadalnie
gabinety męskie
sypialnie
meble pojedyncze
meble wyściełane

Wykonanie pierwszorządne. Ceny niskie.

Bracia Tews

Mostowa 30 Toruń Mostowa 30
Tel. 84. Rok założenia 1851. Tel. 84.

Własne warsztaty stolarskie i tapicerskie

Kto chce

osiągnąć maksimum wydajności swej gleby, użyźnia ją

wapnem nawozowym

Dostarcza

takowe na dogodnych warunkach kredytowych i po korzystnych cenach

„Wapniarnia Miasteczko”

Sp. Akc.

Fabryka w Miasteczku n/Notecią,
powiat Wyrzysk,

Telefon - Miasteczko Nr. 11.

Zarząd w Poznaniu, ul. Mickiewicza 33,
tel. 62-66

Chcesz pieniędzy cały stos
kup u Billerta w Toruniu los
14-ej loterii państwowej.

Co drugi los wygrywa!

Cena losu: $\frac{1}{4}$ =10 zł, $\frac{1}{2}$ =20 zł, $\frac{1}{1}$ =40 zł.

**Najwyższa wygrana
500.000 - pół miliona zł**

oprócz tego 40.000 wygranych po 300 000,
200 000, 100 000, 50.000, 40 000, 25 000, 20 000,
15 000, 10 000, 5 000 złotych i t. d. i t. d.

wpłaty najtaniej przez P. K. O. 207 924
Poznań, lecz wysyła się też przez zalicz.
Plany i przepisy na żądanie wysyłam gratis.

PAWEŁ BILLERT

Kolektura Loterii Państwowej w TORUNIU Nowy Rynek narożnik Prostej
Subkolektura w Chełmży u Bol. Wiśniewskiego ulica
Toruńska Nr. 24.
w Kruszwicy Stan. Glińskiego Rynek,
w Gniewkowie Rysz. Taniewskiego.

Kamień modry

oliwy, smary, farby pokosty
i wszelkie chemikalja

poleca korzystnie

„DROGERJA POD KORONĄ”

L. RYCHTER

TORUŃ, ul. Chełmińska 12. Tel. 102.

Okucia budowlane,
Artykuły dla rolnictwa,
Sprzęty domowe i kuchenne,
Pompy, Piece,
Lemiesze, Podkowy,
Latarnie, Narzędzia itd.

poleca

Paul Tarrey, Toruń, Stary Rynek 21
Telefon 138.

Polecam swój
zakład krawiecko-kuśnierski

Mody najnowsze. — Ceny umiarkowane.
Gwarantuję za dobre i solidne wykonanie.

Specjalność: Wykonanie wszelkich futer, kołnierzy i mufek.

ST.KOPEC, TORUŃ, ul. Sukiennicza 18.

Włosie końskie

kupuje

po cenach najwyższych

Bernard Leiser Syn, Toruń

ulica św. Ducha.

●●●●●●●●●●

Gospodyni

wdowa,

poszukuje posady
najchętniej od zaraz.

Zgłoszenia do Ziemi Pom.
pod „H. S. M.” 136.

●●●●●●●●●●